



Znak: P-1.4131.243.2025.AS
Szczecin, 29 lipca 2025 r.

Rada Miejska w Moryniu

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907, poz. 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XII/102/2025 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 25 czerwca 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na zrzeczenie się odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogę wojewódzką.

Uzasadnienie

W dniu 25 czerwca 2025 r. Rada Miejska w Moryniu podjęła uchwałę Nr XII/102/2025 w sprawie wyrażenia zgody na zrzeczenie się odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogę wojewódzką, w której wyraziła zgodę na zrzeczenie się w całości odszkodowania za stanowiące własność Gminy Moryń nieruchomości nr 59/8 o pow. 0,0039 ha i nr 62/1 o pow. 0,0035 ha, które zostały z mocy prawa przejęte na własność Województwa Zachodniopomorskiego pod inwestycję „Rozbudowa DW 125 w m. Moryń (ul. Dworcowa) polegającą na budowie drogi dla pieszych i rowerów”, na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego nr 14/2024 z dnia 4 listopada 2024 r. Znak AP-4.7820.313.2024.MM(9).

Ww. uchwała wpłynęła do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 3 lipca 2025 r. W toku badania jej legalności stwierdzono, że w stopniu istotnym narusza ona obowiązujący porządek prawny ze względów omówionych poniżej.

W podstawie prawnej uchwały Nr XII/102/2025 Rada Miejska w Moryniu powołała m.in. przepis art. 12 ust. 7 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych¹, w myśl którego *jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub gospodarczy Skarb Państwa albo jednostka samorządu terytorialnego mogą zrzec się w całości lub w części odszkodowania za nieruchomości, o których mowa w ust. 4, w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Oświadczenie to składa się do organu, o którym mowa w ust. 4a.*

¹ Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 311).

Cyt. powyżej przepis nie zawiera jednak upoważnienia dla organu stanowiącego gminy do wyrażenia zgody na zrzeczenie się odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogę. W obowiązującym stanie prawnym brak jest również innych unormowań ustawowych, które przyznawałby radzie miejskiej uprawnienie do podjęcia aktu o treści jak w uchwale Nr XII/102/2025.

Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym *do zadań wójta należy w szczególności gospodarowanie mieniem komunalnym*. Zatem, organem reprezentującym gminę w sprawach gospodarowania nieruchomościami jest jej organ wykonawczy, a wyłącznie w drodze wyjątku, określonego w ustawach, może to być inny organ.

Zdaniem organu nadzoru, złożenie stosownego oświadczenia o zrzeczeniu się odszkodowania za nieruchomość gminną przejętą z mocy prawa przez Województwo Zachodniopomorskie na realizację inwestycji drogowej, stanowi gospodarowanie mieniem komunalnym Gminy Moryń, które należy do wyłącznej kompetencji Burmistrza Morynia i nie jest obwarowane koniecznością uzyskania zgody Rady Miejskiej w Moryniu. Organ wykonawczy Gminy Moryń zrzekając się omawianego odszkodowania działa więc samodzielnie i w działaniu tym nie potrzebuje żadnego dodatkowego umocowania.

Dodatkowo, zauważyć trzeba, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując swoje zadania nie może domniemywać własnych kompetencji i powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniach ustawowych. Tymczasem, w § 1 uchwały Nr XII/102/2025 Rada Miejska w Moryniu wyraziła zgodę na zrzeczenie się przez Gminę Moryń odszkodowania za nieruchomości oznaczone nr 59/8 i nr 62/1, które mocą decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 4 listopada 2024 r., znak AP-4.7820.313.2024.MM(9), zostały przejęte na własność przez Województwo Zachodniopomorskie pod inwestycję dotyczącą budowy drogi dla pieszych i rowerów w pasie drogi wojewódzkiej nr DW125 w ciągu ulicy Dworcowej w Moryniu.

Jak już wskazano powyżej, przepis art. 12 ust. 7 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych nie zawiera upoważnienia dla organu stanowiącego gminy do wyrażenia zgody na zrzeczenie się odszkodowania za nieruchomość przejętą pod drogę. Wyłącznie uprawnionym do zrzeczenia się przedmiotowego odszkodowania będzie burmistrz, jako organ wykonawczy gminy gospodarujący mieniem komunalnym.

Zagadnienie dotyczące zrzeczenia się odszkodowania za nieruchomości przejęte pod inwestycje drogowe, które na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy stały się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa w odniesieniu do dróg krajowych lub własnością odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, była niejednokrotnie przedmiotem rozważań sądów administracyjnych. Przykładowo, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w zapadłych w tej kwestii wyrokach wskazał na brak ustawowego upoważnienia dla rady miejskiej *do podjęcia samodzielnej uchwały w przedmiocie wyrażenia zgody na zrzeczenie się odszkodowania za nieruchomości gminne, które stały się własnością Skarbu Państwa z przeznaczeniem na realizację inwestycji drogowej*² oraz że oświadczenie o zrzeczeniu się odszkodowania nie jest wydawane w ramach

² Tak wyrok WSA w Gliwicach z dnia 27 lipca 2012 r. (sygn. akt II SA/GI 623/12).

jakiegokolwiek postępowania administracyjnego, lecz stanowi oświadczenie woli, o charakterze prywatnoprawnym, podmiotu wykonującego obowiązki w zakresie gospodarowania mieniem Skarbu Państwa. W związku z tym Prezydent Miasta R. mógł skutecznie złożyć oświadczenie o rezygnacji (w imieniu Skarbu Państwa) z odszkodowania³.

Z treści przywołanych orzeczeń wynika zatem, że to organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego gospodarujący jej mieniem jest uprawniony do złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się odszkodowania za przejęte nieruchomości, zaś organ stanowiący tej jednostki nie jest w żaden sposób umocowany do wyrażania zgody na dokonanie tej czynności.

W świetle powyższego, uznać należy, że Rada Miejska w Moryniu podjęła w dniu 25 czerwca 2025 r. uchwałę Nr XII/102/2025 w sprawie wyrażenia zgody na zrzeczenie się odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogę wojewódzką bez delegacji ustawowej, jednocześnie wkraczając w kompetencję Burmistrza Morynia. Wobec tego, stwierdzenie nieważności ww. aktu jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia

Wojewody Zachodniopomorskiego

Wicewojewoda Zachodniopomorski

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński

³ Zob. wyrok WSA w Gliwicach z dnia 11 lipca 2022 r., sygn. akt II SA/GL 310/22